

Vienojas par plānu dabasgāzes taupīšanai

Eiropas Savienības (ES) dalībvalstis ir vienojušās par ārkārtas plānu dabasgāzes taupīšanai, kura mērķis ir mīkstināt Krievijas gāzes piegāžu iespējamās pilnīgas apturēšanas ietekmi. Pret apstiprināšanu balsojusi vienīgi Ungārija, kuras premjerministrs Viktors Orbāns ir pazīstams ar savām draudzīgajām attiecībām ar Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu. Apstiprināšanai bija nepieciešams kvalificēts balsu vairākums.

ES enerģētikas komisāre Kadri Simsonē uzsvērusi, ka ES stratēģija, kas paredz atteikties no Krievijas gāzes izmantošanas, ir vērtējama kā pareiza, jo Krievija izmanto gāzes piegādes kā Eiropas ietekmēšanas ins-

trumentu. Plāns paredz, ka ES dalībvalstis no 1. augusta līdz 2023. gada 31. martam brīvprātīgi samazinās dabasgāzes patēriņu par vismaz 15% salīdzinājumā ar vidējo patēriņu iepriekšējā piecu gadu periodā. Papildus tam tiks izveidots mehānisms, lai iedarbinātu ES mēroga trauksmi plaša gāzes trūkuma gadījumā un ieviestu saistošus gāzes taupīšanas mērķus.

Eiropas Komisijas sākotnējie stingrie priekšlikumi tika ievērojami mīkstināti, pieļaujot dažādus izņēmuma gadījumus un paceļot sliekšni saistošu gāzes taupīšanas mērķu ieviešanai. EK pagājušajā nedēļā ierosināja visām ES dalībvalstīm noteikt obligātus dabasgāzes taupīšanas mērķus, ja piegādes

nokristos līdz krīzes līmenim. Tagad paredzēts, ka taupīšanas mērķus noteiks Eiropadome, nevis EK.

Kā brīdinājis Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis, Krievija pašlaik pret Eiropu īsteno atklātu gāzes karu un tāpēc pret Maskavu ieviestās sankcijas nepieciešams pastiprināt. Laikā, kad Krievijas gāzes kompānija "Gazprom" ir samazinājusi gāzes piegādes apjomu Eiropai, aizbildinoties ar tehniskiem jautājumiem, tā vienlaikus ir neplānoti palielinājusi gāzes piegādes jaudu Ukrainai, tādējādi radot bīstamu situāciju un avārijas draudus.

Zelenskis norādījis, ka Eiropai būtu jāapzinās, ar kādu pretinieku tai ir darīšana, un vairāk jādomā par nākamo sankciju

pastiprināšanu pret Maskavu. "Krievija negatavojas atjaunot gāzes piegādes Eiropas valstīm, kā to paredz noslēgtās vienošanās. Tas tiek darīts speciāli, lai eiropiešiem būtu maksimāli grūti sagatavoties ziemai. Un tas ir atklāts gāzes karš, ko Krievija īsteno pret Eiropu, un tieši tā tas ir jāuztver," secina Zelenskis.

"Un tāpēc nevajadzētu domāt, kā atdot kaut kādu turbīnu, bet gan – kā pastiprināt sankcijas, lai mazinātu Krievijas ienākumus. Ne tikai no gāzes un naftas, bet no jebkāda eksporta, kas Krievijai vēl ir palicis. Ir nepieciešams maksimāli saraut tirdzniecības saiknes ar Krieviju, jo jebkādas šādas attiecības ir aizmetnis potenciālam spiedienam."▶

ĪSUMĀ

Latvija. Stipro vēju un lietusgāžu dēļ veldrē ir sagāzti apmēram 20% sējumu, atzīmēja "Zemnieku saeimas" valdes priekšsēdētāja vietniece Maira Dzelzkalēja-Burmistre. Tostarp viņa norādīja, ka visvairāk ir cietuši sējumi Zemgales un Kurzemes pusē. Dzelzkalēja-Burmistre skaidroja, ka veldre būtiski ietekmē ražu – graudiem tiek kavēta attīstība, tiem ir zemāka kvalitāte. Šādus graudus iespējams lietot lopbarībai, nevis pārtikai. Tāpat veldre ietekmē kulšanas darbus – graudu novākšana ir lēnāka, kā arī graudiem lielāks mitrums, kas nozīmē, ka vairāk līdzekļu jāiegulda graudu kaltēšanā. Precīzākus zaudējumu apmērus varēs redzēt tikai pēc ražas novākšanas.

Eiropas Savienība piešķirusi Ukrainai aizdevumu viena miljarda eiro apmērā, paziņojusi Eiropas Komisijas prezidente Urzula fon der Leiena. "Eiropas Investīciju banka ar Eiropas Savienības budžeta atbalstu apstiprināja finansējuma piešķiršanu Ukrainai 1,59 miljardu eiro apmērā, no kuriem viens miljards tiks izsniegts nekavējoties," viņa raksta *twitterī*. Pēc viņas teiktā, nauda tiks izmantota infrastruktūras atjaunošanai, kā arī projektu atbalstam enerģētikas, transporta un izglītības jomās.

Krievija pieņēmusi lēmumu izstāties no Starptautiskās Kosmosa stacijas (SKS) projekta pēc 2024. gada, vakar pavēstīja Krievijas kosmosa aģentūras "Roskosmos" vadītājs Juris Borisovs. Iepriekš valsts korporācija pieļāva, ka sadarbība tiks turpināta arī pēc šī termiņa. Krievija un ASV strādāja kopā SKS, kas atrodas orbitā kopš 1998. gada. SKS darbības laiks 2020. gadā tika pagarināts līdz 2024. gadam. Maijā "Roskosmos" pilotējamo programmu izpildītore Sergejs Kirikaļovs sacīja, ka valsts korporācija apspriež stacijas tālākas izmantošanas variantu. Krievija līdz 2024. gadam plāno izveidot pati savu orbitālo staciju.

Rosina apsūdzēt par spiegošanu

Valsts drošības dienests (VDD) rosinājis prokuratūrai sākt kriminālvajāšanu pret Baltkrievijas pilsoni par spiegošanu Baltkrievijas militārā izlūkdienesta uzdevumā. Minēto Baltkrievijas pilsoni uz aizdomu pamata par spiegošanu VDD ciešā sadarbībā ar Militārās izlūkošanas un drošības dienestu aizturēja 15. februārī.

VDD izplatītā informācija liecina, ka minētā persona Baltkrievijas militārā izlūkdienesta uzdevumā **slēpti fotografēusi un filmējusi Latvijas aizsardzības sistēmas objektus, elektroapgādes kritisko infrastruktūru, kā arī nozīmīgus civilās infrastruktūras objektus.** Dienesta izmeklēšanas gaitā iegūtā informācija liecina, ka per-

sona ieguvusi izlūkinformāciju par vismaz 17 valstiski svarīgiem objektiem. VDD vērtējumā šāda rakstura informācija Baltkrievijai, kā arī tās sabiedrotajai Krievijai varētu būt noderīga iespējama militāra konflikta gadījumā ar NATO, tajā skaitā Latviju, lai plānotu diversijas vai uzbrukumus militāriem objektiem un valsts kritiskajai infrastruktūrai.

Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka Baltkrievijas pilsonis slepenai sadarbībai savervēts un apmācīts Baltkrievijas teritorijā. Minētajai personai kā drošības līdzeklis ir piemērots apcietinājums. Pēdējos gados VDD aizturējis un rosinājis prokuratūrai apsūdzēt vairākus Latvijas valstspiederīgos par spiegošanu Krievijas labā.▶

Latvijai pārmet sliktu izturēšanos pret migrantiem

Starptautiskā cilvēktiesību aizsardzības organizācija "Amnesty International" aicinājusi Latviju nepagarināt ārkārtējo situāciju pie Baltkrievijas robežas un sniegt palīdzību patvēruma meklētājiem neatkarīgi no viņu izcelsmes valsts un robežas šķērsošanas veida.

Latvijai tiek pārņemts, ka attieksme pret migrantiem un bēgļiem, kas caur Baltkrieviju mēģina iekļūt Latvijā, esot daudz sliktāka nekā pret Ukrainas kara bēgļiem.

"Kamēr Latvija uzņēmusi vairāk nekā 34 000 bēgļu no Ukrainas, migranti un bēgļi pie Baltkrievijas robežas, galvenokārt no Irākas un Afganistānas, ieskaitot bērnus, aukstumā tika pamesti mežā. **Latvija pret cilvēkiem pie Baltkrievijas robežas vērsusies ar sliktu izturēšanos un pat spīdzināšanu,** liekot viņiem uzturēties mežā mēnešiem ilgi. Daudziem vienīgā alternatīva bija piekrist "brīvprātīgi" at-

griezties savā valstī, dažkārt ar vardarbības pielietošanas draudiem," apgalvo "Amnesty International".

Cilvēktiesību aizstāvji jau iepriekš kritizējuši Latviju, Lietuvu un Poliju par izturēšanos pret migrantiem, kas caur Baltkrieviju mēģināja iekļūt Eiropas Savienības teritorijā. Atšķirībā no Ukrainas kara bēgļiem, kas šajās valstīs uzņemti ar lielu atsaucību, pret patvēruma meklētājiem no Irākas, Afganistānas un Sīrijas bijusi daudz noraidošāka attieksme.

Latvijas Iekšējās drošības birojs pārbauda publiski izskanējušās ziņas par iespējamu nežēlīgu izturēšanos pret irākiešiem, kuri pērn masveidā mēģināja nelegāli iekļūt Latvijā no Baltkrievijas. Prokuratūrā saņemts divu Latvijas nevalstisko organizāciju iesniegums, kura pamatā ir nelegālo robežšķērsošanu liecības par it kā pret viņiem pielietotu vardarbību.▶

Grasās pārdēvēt

Ukrainas amatpersonas vēsta, ka Krievijas okupācijas vara grasās mainīt okupētās Mariupoles pilsētas nosaukumu un atjaunot tai padomju laika nosaukumu Ždanova. Mariupoles mēra padomnieks Petrs Andrjuščenko vēsta, ka idejas atbalstītāji ierosina šo jautājumu izlemt vienlaikus ar "referendumu" par okupēto Ukrainas teritoriju pievienošanu Krievijai.

Azovas jūras piekrastes pilsēta Mariupole ir dibināta 18. gadsimtā. Krievija apgalvoja, ka pilsēta nosaukta imperatores

Marijas Fjodorovnas vārdā, taču saskaņā ar ticamāku versiju pilsētas nosaukums aizgūts no grieķu apdzīvotas vietas Krimā. 1948. gadā pilsēta tika pārdēvēta par Ždanovu, godinot šajā pilsētā dzimušo kompartijas funkcionāru Andreju Ždanovu, kurš Staļina laikā bija viens no padomju režīma līderiem. **Mariupoles vārdu pilsēta atguva 1989. gadā.** Pirms kara Mariupole bija plaukstoša pilsēta ar 430 000 iedzīvotāju, bet tagad izpostītā pilsēta nonākusi Krievijas okupantu kontrolē.▶

FOTOFAKTS

Lēciens

FOTO – AFP/LETA

Kosovā aizvadītas gadskārtējās niršanas sacensības, kurās **dalībnieki ūdenī metas no 22 metrus augsta tilta.**

ŠAJĀ DIENĀ

27. jūlijā

1824. Dzimis franču rakstnieks Aleksandrs Dimā, dēls.

1866. Veiksmīgi pabeigta pirmā telegrāfa kabeļa likšana Atlantijas okeāna dibenā no Īrijas uz Ņūfaundlendu Ziemeļamerikā.

1890. Mākslinieks Vinsents van Gogs ar revolveri iešāva sev krūtīs un divas dienas vēlāk nomira.

1955. Austrija atguva suverenitāti.

1996. Atlantijas olimpisko spēļu laikā kādā pilsētas izklaides parkā eksplodēja bumba, nogalinot divus cilvēkus un 110 ievainojot.